

Sejm s čebelami v holandskem mestu Venendaal.

obe nogi in se tudi na znotraj opasno poškodovala.

Monštranco in dva majhna ciborija so našli kopalci dne 24. julija t. l. v Krki pri Bršljinu poleg kamnoloma, kjer se izliva v reko mal potoček. Cerkevni predmeti so bili razdrti, zloženi v zaboju, ki je že bil ves obdan od apnenca, znamenje, da je že bil dolgo v vodi. Najdnina je bila izročena orožniški postaji v Novem mestu, ki vrši poizvedbe. Gotovo gre za cerkveni rop pred daljšim časom.

Voz in konj sta padla pri Ljubljani dne 26. julija v Ljublanico. Nesreča se je iztekla brez posebnih posledic.

Prvi polet pred 400 leti.

Portugalci si lastijo slavo in pravico, da je bil eden iz njihove sredine, ki se je kot prvi dvignil v zrak s strojem, težjim nego zrak. Portugalska pisateljica

Donna Maria da Gloria nam je tudi sporočila ime prvega letalca. Pisal se je Joao Torto, po poklicu je bil učitelj. Dvignil se je v zrak pred 400 leti v Vizeu, ki je bilo glavno mesto portugalske pokrajine Beira alta.

Dne 1. junija 1540, trdi omenjena pisateljica v svojih spominih, je poslal Torto po mestu Vizeu posebne oznanjevalce, ki so kričali iz polnih grl: »Naznanjam prebivalcem tega mesta, da ne bo minul ta mesec, da bi ne bili videli največji čudež v podobi moža, ki bo poletel s pomočjo čarovniških peruti s stolpa stolne cerkve na Matejeva polja«

Donna Gloria nam je ostavila tudi natančen opis letalnega stroja, ki je dobival moč za letanje s pomočjo mišičevja letalca. Stroj je imel štiri peruti. Spodnji par je bil manjši od zgornjega. Štiri peruti so bile med seboj zvezane s železnimi, s suknom preoblečenimi obroči. Skozi obroče je vtaknil drzni letalec roke in noge.

Podpis konkordata (pogodbe) med Vatikanom in Nemčijo. Levo nemški podkancelar Papan, na sredini kardinal Pacelli, desno ministerjalni ravnatelj dr. Buttman.

Razna znamenja.

Če ima devojka premnogo ljubčkov, tedaj je to gotovo znamenje, da ne bo nikoli dobila moža.

Če noče bolnik zdravnika ter se ga brani, tedaj je gotovo znamenje, da še hoče živeti.

Če se sluge vozijo, je znamenje, da bode njihov gospodar kmalu peš hodil.

Če ima umetnik pri nas kaj veljave, tedaj je znamenje, da je tujec. Domači preroki in če so še tako izvrstni, nimajo veljave.

Če velik umetnik umrje lakote in pomanjkanja, je znamenje, da se bodo kmalu na čast njemu prirejale imenitne pojedine.

Pavel Keller:

„Hubert“

Roman iz gozdov.

Poslovenil dr. Ivan Dornik.

Predgovor.

Legenda pripoveduje o svetem Hubertu, da je na lovu v hladnem gozdu zagledal med rogovjem jelena, kateri je bil radi gonje le napol še živ, bleščeč bel križ, in da je zaradi tega čudeža padel na kolena ter spustil samostrel iz rok. Po tem doživljava je postal do sedaj lahkoživi akvitanski princ tih svetnik.

Hubert pa, o katerem pripoveduje ta roman, ni bil princ, niti lovec ne, še veliko manj pa svetnik. Imenuje pa se po pravici Hubert. Kakor kak lahkomišeln princ je namreč brezskrbno, da, brezvestno užil mnogo veselja v življenju: lovil se je za zlatom, močjo, ugledom, žen-

skami, popivanjem in dobičkom pri igri in je neki dan zagledal bel križ, ki se je svetil, nakar je ta njegova lovska strast obnemogla in postal je tih mož.

Ko je bilo še prav daleč do njegovega večera, se je utrudil. Tedaj je na neki preži zagledal križ velikega trpljenja. Ali se je zablščal v očeh nališpane, izgubljene ženske, ki je nenadoma bruhnila v jok? Ali je bil narisan na čelu stradane obraza, ki je gledal skozi šipe v dvorano, kjer je on razkošno stregel svojemu trebuhu? Ali pa se je zasvetil v svetilnici cerkvenikovi, ki je kazala pot k umirajočemu in ki jo je srečal do grla sit in napol pijan na svojem ponočnem potu domov? Ali pa ga je videl plavati nad belo mrliško blazino, na katero je prerano moral položiti svojo glavo njegov najboljši noroglavi prijatelj?

Nekje pač je zagledal Hubert križ velikega trpljenja.

Morebiti je kdaj v tih večerni uri, že v somraku, sam sedel v svoji sobi in v misli zatopljen pogledal v veliko zrcalo. V njem je uzi-

Dne 20. junija 1540 si je nataknil le-talec na glavo masko, ki je bila podobna široko odprtemu orlovskemu kljunu. Odprtina kljuna bi naj omogočala letalcu razgled. Čudni stroj so potegnili na streho zvonika. Pod zvonikom je bilo toliko meščanov in podeželanov iz okolice, da bi med njimi ne bila našla poti na zemljo dežna kaplja. Ko je oznanila ura v zvoniku peto uro, se je pognal Torto v zrak.

»Kakor bi se bil res zgodil čudež«, piše pisateljica, »je ubral mojster Torto pot po zraku v smeri proti Matejevim njivam.«

Nesreča je hotela, da mu je začela baš v kritičnih trenutkih polzeti z glave orlovska maska. Orlovska glava se je pomaknila letalcu preko oči. Ta nepredvideni dogodek je zmedel letalca, kateremu je vzela maska vid. Trudil se je z obupnimi zamahljaji z rokami in nogami. Slednjič se je prekucnil nav-pik na neko streho, vendar se ni ubil!

Katoliška mladinska organizacija v Čehoslovaški.

Po svetovni vojni je v novoustanovljeni čehoslovaški državi svobodomiseltvo smelo dvignilo svojo glavo, ho-teč zavladati vsemu javnemu življenju. Bili so hipi, ko se je dozdevalo, da je doseglo svoj namen. Porazdeljeno na razne stranke, je strnilo svoje moči, da uresniči pred vsem svoj kulturni program. Ako bi bili čehoslovaški katoličani križemrok mirno gledali, kako jim svobodomiseltvo (liberalizem, socializem) odvzema postojanko za postojanko, bi bili kmalu zgubili bitko. Pa je niso, ker so pograbili za tisto orožje, s katerim jih je napadalo svobodomiselt-

stvo, in to orožje je organizacija. Po vzoru francoskega svobodoumja je čehoslovaško svobodoumje proglasilo načelo svobodne organizacije, bodisi politične bodisi nepolitične. Katoličani so to svobodo, ki jim je omogočala vse vrste organizatoričnega dela: na političnem in gospodarskem polju, na področju duševne in telesne vzgoje mladine, za sebe izkoristili z velikim pridom.

O stanju katoliške mladinske organizacije v Čehoslovaški je podal jasno sliko občni zbor katoliških mladinskih društev, ki se je vršil v Pragi meseca julija. Zbrani so bili zastopniki mladine, ki je včlanjena v katoliški mladinski zvezi ter šteje nad 70.000 članov, katoliških študentov, semeniščanov in bogoslovcev, prijateljev katoliškega tiska itd. Prisotnih je bilo nad 6000 delegatov iz cele čehoslovaške države. Glavni predmet govorov in predavanj je bil: »Kristus, središče življenja, Kristus, središče dela.« Pojedine panoge organizirane mladine: kmetjska, delavska in vseučiliška mladina, so imele ločena zborovanja, bila pa so tudi skupna zborovanja, ki so potekla svečanostno. Z največjo slovesnostjo se je vršila manifestacija na Stadionu, kjer je bilo poleg 6000 mladinskih zastopnikov zbranih nad 10.000 ljudi. Navzoči so tudi bili katoliški ministri, poslanci in senatorji. Med govori, ki so bili pri tej priliki govorjeni, se je posebno odlikoval govor praškega nadškofa dr. Kašparja, ki je mladino pozival h krščanski zvestobi in značajnosti in h katoliškemu delu. Kakor znano, je na Čehoslovaškem poleg katoliške mladinske zveze še tudi krščanska telovadna organizacija »Orel«, ki šteje preko 120.000 članov ter je bila na praških slovesnostih zastopana po svojih odposlancih. Čehoslovaški katoličani razumejo znamenja in potrebe časa. Nam pa naj so za zgled.

Velika Nedelja. Naše prosvetno društvo se zopet oglašja. V nedeljo dne 6. avgusta popol-

dne igrajo njegovi člani zanimivo igro »Bele vrtnice«. Prijatelji od blizu in daleč iskreno vabljeni!

Sv. Jurij v Ščavnici. Prostovoljno gasilno društvo Rožički vrh-Stanečinci priredi v nedeljo dne 6. avgusta ob štirih popoldne v Pergerjevi dvorani zanimivo zgodovinsko igro: »Rokovnjači«. Ker je čisti dobiček namenjen za nabavo gasilskega orodja, zato se igre udeležite v obilnem številu!

Št. Andraž pri Volenuju. Ko so se igralci tuk. Katoliškega prosvetnega društva pripravljali na dramo iz življenja beračev »Dva bregova«, so pokazali izredno požrtvovalnost in vztrajnost. Kljub temu, da so bili po dnevu vpreženi v trdo in naporno kmečko delo, kljub temu, da so imeli nekateri skoro uro daleč do Društvenega doma, niso omagali, temveč so prihajali redno in točno k vajam. In ko so v nedeljo dne 23. julija igro priredili, so znova pokazali, koliko se lahko doseže s krepko voljo. Kljub temu, da je igra izredno težka ter tuk. tehnične ovire za njo velike, so jo vendar podali tako brezhibno, da smo bili vsi iznenadeni. Zlasti so mnogo pohvale želi g. Stanko Brunšek v vlogi beraškega kralja Macafurja, gđč. Tončka Triglavova v vlogi krčmarice Komposarice ter gđč. Terezika Vašlnova v vlogi njene hčere Rone. Ugajala sta tudi g. Ant. Praprotnik v vlogi beraškega gizdalina Floreta Briga in g. Ivan Bizjak v vlogi prevratnika Kristofa Bogataja, ki uide iz beraškega brega na breg bogatih in vplivnih ljudi. Škoda samo, da zaradi slabega vremena udeležba ni bila taka, kakršno smo si želeli in kakršno je zaslužila požrtvovalnost igralcev. Zato se igra ponovi v nedeljo dne 13. avgusta, ob treh popoldne v Društvenem domu. Ponovno nastopita tudi pevski in tamburaški zbor. Kdor hoče videti beraškega kralja Macafurja, kdor hoče spoznati, kakšna je borba med dvema večno si sovražnima bregovoma: med beraškimi in bogatimi ljudmi, ta naj ne zamudi priti pogledat. Vstopnina je pa tudi tako malenkostna, da zaradi nje se pač vsakdo lahko udeleži te predstave. Torej na svidenje dne 13. avgusta v Društvenem domu. Bog živi!

Gornji grad. V nedeljo dne 6. avgusta proslavi naše prostovoljno gasilno društvo 50letnico svojega obstoja. Na predvečer proslave

sliko utrujenega bedaka, nad katero je visel križ življenja, ki ni imelo nobenega zmisla in ki mu je bil določen konec brez vsake milosti.

In tedaj se je preselil v gozd.

Hubert bo zgodbo o svojem prvem letu v gozdu sam pripovedoval. Jaz nisem Hubert — in vendar sem! — Ti, bralec, nisi Hubert — in vendarle si! Ne vprašujva ga, kdo je. Hubert je. Ne bova ga spoznala na njegovih lovskih potih, temveč v njegovih prvih tihih dneh, ko je šel v sebe.

Hubert se je preselil v gozd, ker je mislil, da je gozd kraj miru, torišče, ki leži življenju od rok. To je bila seveda zmeta. Gozd ne leži življenju od rok, sam je del življenja z vso vihravostjo in gonjo, ljubeznijo in pogonom, z vsem veličjem in s smešno drobnarijo, z bliskovito naglimi dogodki in s širokimi goličavami, z življenjem in umiranjem. V gozdu so daljni razgledi in zelo mračni kraji, smejoči se trav-

niki in zatohla močvirja, prijazne obpotne hišice in zahrbtna nastave. V gozdu se vsak dan praznuje na milijone svatovščin in se vsak dan dogaja na milijone umorov. Hiše se stavijo, družinska sreča se ustvarja, sovražni sosedje prebivajo tam, ljubezen in ugonabljanje. V kapljici, ki visi od trstikovca, se dogajajo najbolj neverjetne reči.

Gozd je del sveta, nič drugega torej kakor svet sam. Ljudje pa iščejo v njem nekaj posebnega, kakor stoje s pobožno grozo pred razvalinami gradu, kjer se nekoč morebiti ni godilo nič drugega, kakor da so klali teleta, predli in izterjevali davke.

Tudi ljudje v gozdu so taki kakor so drugi ljudje. Toda vendar — nekaj samotnega, senčnega je okrog njih. Stanujejo vsi na enem kupu kakor pod skupnim šotorom, ki ga je razpel gozd okrog njih in nad njimi. Gozd je pravzaprav njih gospodar, zapovednik, veliko bolj, kakor pa je mesto zapovednik meščanom. Mesto je svobodoljubna teta, gozd pa samodržen oče.

Če ni v mestu na kakem prostoru razsvetljave, je znamenje, da bi moral tam (zaljublencem) svetiti mesec.

Kaj je smola.

Smola je, ako gre kratkovidnež na bal ali v gledališče, pa očala doma pozabi.

Smola je, če je kdo v družbi, pa ima nahod, robca pa ne.

Smola je, če se kdo spomni v trenutku, ko bi moral resen biti, na zdravo šalo in se mora smejati.

Smola je, če zaljubljenec prav občutno poje pod oknom svoje izvoljenke, potem pa drugega dne izve, da je ni bilo doma.